

Handläggare: Sara Åhlén
Sektor vård och omsorg

Mottagare: Kommunfullmäktige

Folkhälsoplan

Skinnskattebergs kommun 2020

Antagen av Kommunfullmäktige 2020-12-21 § 153

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING _____	2
KOMMUNENS MÅL 2020 _____	3
PRIORITERADE OMRÅDEN _____	4
METOD _____	6
REGIONAL UTVECKLINGSSTRATEGI FÖR ETT LIVSKRAFTIGT VÄSTMANLAND	8
BUDGET _____	9
UPPFÖLJNING _____	9

Inledning

Kommunfullmäktige i Skinnskattebergs kommun har 2019-06-03 beslutat att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett nytt förslag till folkhälsoplan för 2020. Detta resulterade i en arbetsgrupp där representanter för kommunen tillsammans med representanter från Region Västmanland har samverkat kring detta arbete.

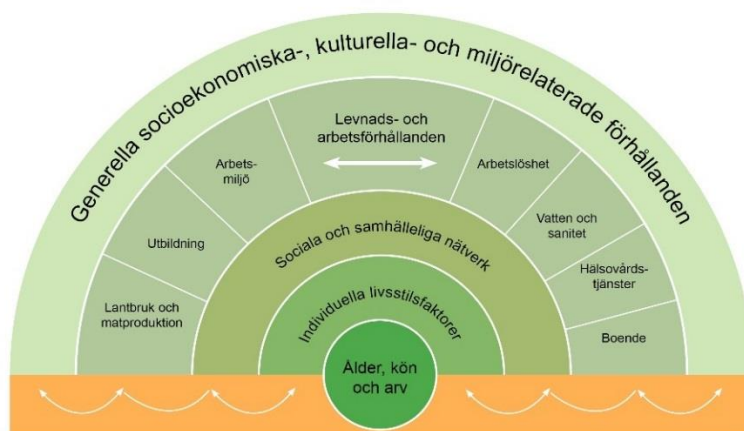
Skinnskattebergs kommuns vision ”*Skinnskattebergs kommun ska i en global värld växa genom att lokalt vara en attraktiv kommun att leva och verka för både människor och företag*” för att detta ska finnas så ska denna folkhälsoplan syfta till att våra medarbetare och medborgare generellt sett upplever bättre hälsa och bättre välbefinnande.

I genomförandet av detta arbete så har vi tagit hänsyn till *agenda 2030, folkhälsopolitikens mål, den regionala utvecklingsstrategin 2030-Ett livskraftigt Västmanland samt Skinnskattebergs kommunmål 2020.*

I arbetet att ta fram en ny folkhälsoplan för Skinnskattebergs kommun har en student från Mälardalens Högskola gjort sitt examensarbete grundat på kartläggning av behovet och hur denna folkhälsoplan ska användas. Intervjuerna genomfördes med de olika sektorcheferna.

Hälsans bestämningsfaktorer

Dahlgren och Whitehead har gjort en illustrativ modell som beskriver bra hur hälsan styrs av olika faktorer. Vi kan genom denna modell tydlig se vilka faktorer vi behöver för att uppfylla en god hälsa samt att saknaden av vissa faktorer resulterar i ohälsa.

Kommunens mål 2020

Kommunfullmäktige har beslutat att anta målen för 2020 och dessa kommer att spegla folkhälsoplanen på de prioriterade områdena.

En attraktiv kommun där individen lever det goda livet med en hållbar välfärd och trygghet genom livet.

En kompetent, attraktiv, transparent, hållbar och effektiv organisation

En attraktiv hållbar framtidskommun med tillväxt av invånare, näringsliv, ekonomi

Prioriterade områden

Vid prioritering av 2020 års folkhälsoinsatser är inspel från verksamheter i kommunen och Region Västmanland viktiga, eftersom folkhälsoarbetet ska ske brett och kunna integreras i det större sammanhang som kommunen är en del av.

Målområdena för 2020 års folkhälsoarbete är:

Folkhälsopolitiskt målområde 1 – Kunskaper, kompetenser och utbildning

För att nå de globala målen i vårt arbete så finns två viktiga pusselbitar och dessa är en god hälsa och utbildning. I den nationella folkhälsopolitiken är en central del för att uppnå en god och jämlik hälsa att utveckla människors kunskaper och kompetenser genom lärande och utbildning. Det finns ett starkt samband mellan utbildningsnivå och hälsa. Livsvillkor, levnadsvanor och andra förhållanden som bidrar till god hälsa är bättre och mer hälsofrämjande bland personer med högre utbildningsnivå.

Människors förutsättningar i livet avgör hur kunskap och kompetens utvecklas och hur det har ett sammanband för god hälsa. Skolan är i detta arbete en mycket viktig roll där man når ut till barn och unga och skapar grundförutsättningar till arbete för en jämlik hälsa. Man ska enligt skollagen arbeta förebyggande med hälsofrämjande insatser och stödja elevens utveckling mot skolans mål. En annan viktig del i arbetet för en god och jämlik hälsa är att stärka föräldrar och andra viktiga vuxna i sin roll, då de har en unik möjlighet att främja barns hälsa och utveckling. Insatser för att stötta vårdnadshavare i sin roll främjar barns hälsa samtidigt som det också kan leda till förbättrade skolresultat, minskad framtida brottslighet samt bättre socioekonomiska förutsättningar.

Inom målområdet har Skinnskattebergs kommun valt att fokusera på tre strategiska områden:

- Hälsofrämjande skola
- Meningsfull fritid
- Föräldraskapsstöd

Folkhälsopolitiskt målområde 2 – Arbete, arbetsförhållande och arbetsmiljö

För att människor ska ha förutsättningarna för en god hälsa så behövs möjligheten till att arbeta. Arbete är i sin tur den viktigaste källan till försörjning för de flesta människor, vilket i sin tur påverkar våra livsförutsättningar och möjligheten att styra över våra liv både nu och i framtiden. Man kan utifrån *hälsans bestämningsfaktorer* se band mellan sysselsättning och den fysiska och psykiska hälsan. Ett arbete fyller inte bara försörjningsbehovet utan också andra viktiga funktioner för vårt välbefinnande, dessa är; tidstruktur, regelbunden aktivitet, sociala liv, social status och identitet, delaktighet och inflytande i samhället. Enligt slutrapporten från Kommissionen för jämlik hälsa är avsaknad av arbete, men även dåliga arbetsförhållanden och brister i arbetsmiljön faktorer som bidrar till ojämlikhet i hälsa idag.

Inom målområdet har Skinnskattebergs kommun valt att fokusera på tre strategiska områden:

- Hälsofrämjande arbetsliv
- Kompetensförsörjning
- Företagsklimat

Metod

Verksamhetslogik är en metod där man arbetar omvänt. Man sätter upp mål för att sedan bryta ner det till aktiviteter. Detta syftar till att förflytta perspektivet i arbetet från resurser och aktiviteter till vilka effekter och resultat som ska uppnås. Man skapar också en tydlig gemensam riktning i arbetet vilket på sikt stärker förutsättningarna att nå högre måluppfyllelse. Man lägger fokus på att göra rätt saker istället för att göra saker rätt.

”Verksamhetslogik är ett systematiskt sätt att beskriva verksameters förutsättningar, genomförande och förväntade resultat. Verksamhetslogik kan användas både på förhand för planering och i efterhand för uppföljning och utvärdering. Verksamhetslogik kan ge överblick över verksamheter och dess förväntade resultat. Den kan illustrera hur saker och ting antas hänga ihop och vara en utgångspunkt för prioriteringar, analys och justeringar i verksamheten.

Verksamhetslogik skapar en röd tråd från budgetmålet och dess effektmått till verksamheternas arbetsprocesser och aktiviteter. Det syftar till att förflytta perspektivet i arbetet från resurser och aktiviteter till vilka effekter och resultat som ska uppnås. Det är ett sätt att förenkla nedbrytningen av budgetmål och dess uppföljning.

Verksamhetslogiken strävar efter att synliggöra hur delar i arbetet hänger samman och bilda en gemensam förståelse för helheten i verksamheten. Det stärker förutsättningarna för en tydlig gemensam riktning i arbetet, vilket stärker förutsättningarna att nå högre måluppfyllelse.”

Beskrivet och taget från Region Västmanlands verksamhetsplan.

FHP-MÅL	PLANERAT ARBETE			TÄNKT RESULTAT				MÅL
	VILKA FÖRUTSÄTTNINGAR MÅSTE FINNAS?	VAD FOKUSERA PÅ?	VAD SKA GÖRAS?	VAD SKA ÅSTAKOMMAS?		VAD SKA PÅVERKAS ELLER FÖRÄNDRAS?		
	Resurser	Strategiområden	Aktiviteter	Utfall (vad händer)	Resultat	Effekter KORT	Effekter LÅNG	
Kunskap, kompetens och utbildning	<ul style="list-style-type: none"> Kommunen ska främja [prioriterar] förebyggande insatser för en psykisk och fysiskt god hälsa (KoF) Det systematiska kvalitetsarbetet ska prioriteras, i förskola, fritidshem och i skolan. Arbetsmiljön på fritidshemmet ska prioriteras. Färre barn per personal (BoU) Barn- och ungdomsverksamhet ska prioriteras. Föreningssamarbete och bidrag riktad mot barn och ungdomar ska prioriteras (KoF) Extra mycket tid för dem som behöver det mest (BoU) 	Hälsofrämjande skola	<p>Stärk medvetenheten och arbetet kring de mest betydande skolfaktorerna för skolframgång och hälsa</p> <p>Skolmiljön stärks</p> <p>Extra läsår och sommarskola (BoU)</p> <p>Förstärk elevhälsoteamen som kan jobba utanför klassrummet (BoU)</p> <p>Utveckla kommunens kulturskola samt stärka kulturen och idrotten i skolan (KoF)</p> <p>Öppna fler fritidshem (BoU)</p> <p>Kartlägg/Erbjud ett större och tillgängligt utbud av fritidsaktiviteter som främjar social, motorisk och kognitiv utveckling</p>	<p>Goda kompisrelationer</p> <p>God arbetsmiljö för elever</p> <p>Skolan är trygg och rolig</p> <p>God samverkan skola-föräldrar</p> <p>Hälsofrämjande arbete är integrerat i skolans arbete och ses som en resurs.</p> <p>Tidiga skolvårigheter uppmärksammas och stöd erbjuds.</p> <p>Barn är nöjda med sin fritid</p> <p>Barn deltar i organiserade fritidsaktiviteter</p> <p>Attraktiva utomhusmiljöer som främjar lek</p> <p>Fler barn läser på sin fritid</p>	<p>Studiero i klassrummen (BoU)</p> <p>Lärare förväntar sig skolframgång och ställer krav</p> <p>Föräldrar stöttar barn genom skolåren</p> <p>Färre skolmisslyckanden</p> <p>Barn trivs i skolan</p> <p>Barn har framtidstro</p> <p>Barn är mer fysisk aktiva</p> <p>Barns psykiska och fysiska hälsa blir bättre (KoF)</p>	<p>Skolframgång (exempel på indikator: Godkända betyg)</p> <p>Skillnader mellan elever har minskat</p> <p>Barn har framtidstro</p> <p>Barn är mer fysisk aktiva</p>	<p>Hög utbildningsnivå och behörighet till gymnasiet (BoU)</p>	En attraktiv kommun där individen lever det goda livet med en hållbar välfärd och trygghet genom livet
		Meningfull fritid	<p>Systematiskt arbetsmiljöarbete</p> <p>Identifiera och utveckla attraktiva arbetsvillkor</p> <p>Utveckla former för medbestämmande för personal</p> <p>Arbeta med jämställdhetsintegrering</p> <p>Mångfaldsarbete i alla kommunens verksamheter</p> <p>Arbeta för färre barn per personal (BoU)</p>	<p>Skinnskattebergs kommun blir en attraktiv arbetsgivare.</p> <p>Fritidshemspersonal får en mer hållbar arbetsliv</p>	<p>Personal mår bättre och upplever mindre stress och sjukskrivningar minskar</p> <p>Barn får stöd och omsorg utifrån sina förutsättningar.</p> <p>Verksamheten blir mer lärorik och stimulerande och utvecklade av barns kompetenser</p> <p>Allas resurser och utvecklingspotential tas till vara</p> <p>Ökad framtidstro för unga</p> <p>Förbättrad matchning</p>	<p>Delmål RUS: Öka andelen elever som fullföljer sina studier med godkända resultat</p> <p>RUS: Öka andelen företag och organisationer som upplever att de har lätt att hitta rätt kompetens vid rekrytering</p> <p>RUS: Öka andelen sysselsatta</p>	<p>Hög utbildningsnivå och behörighet till gymnasiet (BOU)</p> <p>RUS: Öka andelen sysselsatta</p>	En attraktiv kommun där individen lever det goda livet med en hållbar välfärd och trygghet genom livet
		Föräldraskapsstöd	<p>Intern samverkan inom utbildning samt extern samverkan med universitet och andra lämpliga organisationer.</p> <p>Arbeta för en mer jämlik och jämställd studievägledning</p> <p>Öka förutsättningar för pedagogisk upplagd praktik och handledning inom företag och offentlig sektor</p> <p>Öka förutsättningar sommarjobb för unga inom offentlig och privat sektor</p> <p>Arbeta med former av motprestation vid försörjningsstöd</p>	<p>Ökade förutsättningar för kompetensförsörjnings arbetet</p> <p>Könsstereotypa studie och yrkesval minskar</p> <p>Samarbetet förstärks mellan skola och näringslivet</p> <p>Fler får erfarenhet och kontakter och inkluderas i arbetslivet</p>	<p>Ökad framtidstro för unga</p> <p>Förbättrad matchning</p> <p>Ett gott företagsklimat</p>	<p>Mångfald av företag</p> <p>RUS: Förbättrat företagsklimat</p> <p>Förbättring av samtliga 4 valda nyckel/insatsområden utifrån Svensk näringslivs enkät</p>	<p>Befolkningsstillväxt med nya och växande företag</p> <p>Skinnskatteberg ska vara skogarnas centrum - här förenas skogsindustri med skogsutbildning, turism- och tjänsteföretag med friluftsliv</p>	En kompetent, attraktiv, transparent, hållbar och effektiv organisation
IP-MÅL	R MÅSTE FINNAS?	PÅ?	ÅSTAKOMMAS?		FÖRÄNDRAS?		MÅL	
	Resurser	Strategiområde	Aktiviteter	Utfall (vad händer)	Resultat	Effekter KORT	Effekter LÅNG	
Arbets-, arbetsförhållande och arbetsmiljö	Skinnskattebergs kommun ska vara en attraktiv arbetsplats, med hälsofrämjande miljö, attraktiva anställningsvillkor och arbetsförhållanden, medbestämmande, utveckling, jämställdhet och mångfald (mål 2020) Både inom den offentliga och privata sektorn	Hälsofrämjande arbetsliv	<ul style="list-style-type: none"> Systematiskt arbetsmiljöarbete Identifiera och utveckla attraktiva arbetsvillkor Utveckla former för medbestämmande för personal Arbeta med jämställdhetsintegrering Mångfaldsarbete i alla kommunens verksamheter Arbeta för färre barn per personal (BoU) 	<p>Skinnskattebergs kommun blir en attraktiv arbetsgivare.</p> <p>Fritidshemspersonal får en mer hållbar arbetsliv</p>	<p>Personal mår bättre och upplever mindre stress och sjukskrivningar minskar</p> <p>Barn får stöd och omsorg utifrån sina förutsättningar.</p> <p>Verksamheten blir mer lärorik och stimulerande och utvecklade av barns kompetenser</p> <p>Allas resurser och utvecklingspotential tas till vara</p> <p>Ökad framtidstro för unga</p> <p>Förbättrad matchning</p>	<p>Delmål RUS: Öka andelen elever som fullföljer sina studier med godkända resultat</p> <p>RUS: Öka andelen företag och organisationer som upplever att de har lätt att hitta rätt kompetens vid rekrytering</p> <p>RUS: Öka andelen sysselsatta</p>	<p>Hög utbildningsnivå och behörighet till gymnasiet (BOU)</p> <p>RUS: Öka andelen sysselsatta</p>	En attraktiv kommun där individen lever det goda livet med en hållbar välfärd och trygghet genom livet
	Arbetsmiljön på fritidshemmet ska prioriteras. (BOU)	Strategisk kompetensförsörjning	<ul style="list-style-type: none"> Intern samverkan inom utbildning samt extern samverkan med universitet och andra lämpliga organisationer. Arbeta för en mer jämlik och jämställd studievägledning Öka förutsättningar för pedagogisk upplagd praktik och handledning inom företag och offentlig sektor Öka förutsättningar sommarjobb för unga inom offentlig och privat sektor Arbeta med former av motprestation vid försörjningsstöd 	<p>Ökade förutsättningar för kompetensförsörjnings arbetet</p> <p>Könsstereotypa studie och yrkesval minskar</p> <p>Samarbetet förstärks mellan skola och näringslivet</p> <p>Fler får erfarenhet och kontakter och inkluderas i arbetslivet</p>	<p>Ökad framtidstro för unga</p> <p>Förbättrad matchning</p> <p>Ett gott företagsklimat</p>	<p>Mångfald av företag</p> <p>RUS: Förbättrat företagsklimat</p> <p>Förbättring av samtliga 4 valda nyckel/insatsområden utifrån Svensk näringslivs enkät</p>	<p>Befolkningsstillväxt med nya och växande företag</p> <p>Skinnskatteberg ska vara skogarnas centrum - här förenas skogsindustri med skogsutbildning, turism- och tjänsteföretag med friluftsliv</p>	En kompetent, attraktiv, transparent, hållbar och effektiv organisation
	Fler i arbete eller annan sysselsättning. (VO)	Företagsklimat	<p>Företagsbesök, näringslivsträffar</p> <p>Företagsfrukostar, informationskvällar</p> <p>Möten i Näringslivsrådet (Öka dialog om kompetensförsörjning, samverkan Bou, NVU)</p> <p>Öka förutsättningar för bredbandsutbyggnad</p> <p>Samarbete med länsstyrelsen i brottsförebyggande arbetet, företagen och kommunen</p> <p>Ökad dialog mellan kommunmedborgare och näringsliv</p>	<p>Kommunens beslutsfattare och tjänstemän har bättre förståelse för företagets förutsättningar</p> <p>Gemensamma insatsområden identifieras samt konkretiseras.</p> <p>Bättre förutsättningar för företagen och kommunala service att utveckla digitala tjänster, innovation och företags utveckling.</p> <p>Ökad trygghet för företag och medborgare</p>	<p>Ökad framtidstro för unga</p> <p>Förbättrad matchning</p> <p>Ett gott företagsklimat</p>	<p>Mångfald av företag</p> <p>RUS: Förbättrat företagsklimat</p> <p>Förbättring av samtliga 4 valda nyckel/insatsområden utifrån Svensk näringslivs enkät</p>	<p>Befolkningsstillväxt med nya och växande företag</p> <p>Skinnskatteberg ska vara skogarnas centrum - här förenas skogsindustri med skogsutbildning, turism- och tjänsteföretag med friluftsliv</p>	En attraktiv hållbar framtidskommun med tillväxt av invånare, näringsliv, ekonomi

Regional utvecklingsstrategi för ett livskraftigt Västmanland

Mål och strategier i folkhälsoplanen bidrar till att förverkliga
Följande mål och delmål i Västmanlands regionala
utvecklingsstrategi 2030

Ett välmående Västmanland

-Öka andelen barn och vuxna som
anger att deras hälsa är bra eller
mycket bra

Ett tillgängligt Västmanland

-Öka deltagandet i kultur- och fritidsaktiviteter i hela länet

Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt

-Öka andelen elever som fullföljer sina studier med godkända resultat

-Öka andelen företag och organisationer som upplever att de har lätt att hitta rätt kompetens vid rekrytering

-Förbättrat företagsklimat

-Öka andelen sysselsatta

Budget

Kostnader förknippade med folkhälsoplanen ska läggas under respektive sektors befintliga budget.

Uppföljning

Uppföljning ska göras i samband med delårsrapport och årsbokslutet tillsammans med den övriga uppföljningen av kommunens målarbete.